

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/53/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617204700
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6617204700.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, vo veci starostlivosti o maloleté deti B. D., nar. XX.XX.XXXX a K. D., nar. XX.XX.XXXX obe bytom ako matka, v zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí, detí rodičov matky C. D., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom T. nad O., D. XXXX/X, štátna občianka SR, v zast. Kováč, Krpčiarová & Partners, advokátska kancelária, s. r. o., 984 03 Lučenec, M. Bela 2, IČO: 47 253 975 a otca I. D., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom T. nad O., D. XXXX/X, štátny občan SR v konaní o zmene rozsudku o úprave rodičovských práv, na odvolanie matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Lučenec zo dňa 20. 10. 2017, č. k. 7P/25/2017-119, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že:
„súd návrh matky na zmenu rozsudku č. k. 17P/2/2014 z 30.01.2014 ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom B. D., nar. XX.XX.XXXX a maloletého K. D., nar. XX.XX.XXXX na zverenie do starostlivosti matky **z a m i e t a** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že nenastala taká zmena pomerov podľa § 26 Zákona o rodine, ktorá by odôvodňovala zmenu zverenia maloletých detí do starostlivosti matky. Starostlivosť o maloleté deti ako vyplynulo so správy z prešetrenia pomerov, z výpovede detí a svedkyne L. D. je zabezpečená v dostatočnej miere a na dobrej úrovni. Pokiaľ ide o tvrdenia o tom, že otec maloletých detí vedie záhaľčivý spôsob života a nikde nepracuje, okresný súd poukázal na to, že už v čase rozhodovania o rodičovskej dohode v roku 2014 otec nepracoval, avšak objasnil svoju situáciu, že dokázal zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti z predaja majetku z podnikania. Vzhľadom na skutočnosť, že otec zabezpečuje starostlivosť o dve maloleté deti a vypomáha ešte plnoletej dcére so starostlivosťou o jej maloleté dieťa, zabezpečujúc varenie celej rodine, odvoz maloletého K. do školy a žije v regióne s vyššou mierou nezamestnanosti, otec by musel opustiť kvôli získaniu zamestnania miesto trvalého pobytu a nemohol by zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Otec plánuje požiadať o predčasný dôchodok. Matka maloletých detí v súčasnej dobe nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti osobne. Momentálne nepracuje, je na PN po operácii a výkonom práce v Rakúsku túto starostlivosť zabezpečovať naďalej nemôže. Pokiaľ aj mala zámer zabezpečovať túto starostlivosť prostredníctvom plnoletej dcéry, súd zistil, že táto takúto starostlivosť nemôže zabezpečovať, nakoľko sa stará o svoju maloletú dcéru a navyše sa plnoletá dcéra plánuje odsťahovať z domácnosti a bývať v novej domácnosti so svojim priateľom. Ani prípadná starostlivosť o

maloleté deti prostredníctvom cudzích osôb, pokiaľ je možnosť naďalej zabezpečiť starostlivosť zo strany otca, a táto starostlivosť je dostatočná, nie je v súlade so záujmom maloletých detí. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, súd prihliadol na záujem maloletých detí, zohľadnil kritériá, ako stabilita prostredia, kde sa dieťa nachádza, názor oboch maloletých detí a podmienky, rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi a súrodencami. Maloleté deti prejavili záujem naďalej zotrvať v starostlivosti otca, poukázali tiež na to, že matka túto starostlivosť nezabezpečovala, ale desať rokov ju zabezpečoval otec (kritérium stability prostredia) a v starostlivosti otca nie sú zistené vady. Matka nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie tejto starostlivosti, maloleté deti sa k nej nechcú nasťahovať do Rakúska a matka ani uvedenú možnosť neuviedla. Z uvedených dôvodov súd návrh matky zamietol s poukazom na ust. § 26 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozsudku sa odvolala matka. Rozsudok okresného súdu navrhla zmeniť tak, že jej návrhu bude vyhovené. Namietala, že rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho zistenia skutkového stavu veci. Okresný súd predovšetkým nechal do úvahy, že otec maloletých detí viac rokov nikde nepracuje, nie je vlastníkom domu, bytu a nemá ani žiadny byt v prenájme. Súd prvej inštancie ponechal starostlivosť o maloleté deti bezdomovcovi. Okresný súd bez akýchkoľvek dôkazov uveril otcovi maloletých detí, že prispieva na chod domácnosti, keďže predal rôzne hnutelné aj nehnuteľné veci. Na druhej strane konštatuje, že na majetok otca maloletých detí je vedených niekoľko exekúcií. Otec maloletých detí žije len z prostriedkov, ktoré poskytuje matka pre svoje deti. Otec sa priživuje na úkor svojich maloletých detí. Otec uhradil aj svoju dovolenku v Grécku z rodinných prídavkov. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka, že otec sa vzorne stará o maloleté deti je v rozpore so skutočnosťou. Z dokazovania vyplynulo, že domácnosť je zanedbaná, obidvaja maloletí v škole prepadávajú, starší syn sa túla po nociach, a teda hodnotenie kolízneho opatrovníka je zaujaté. Z vyjadrenia maloletých detí vyplynulo, že im stav bez náležitej kontroly rodičov vyhovuje. Dospelá dcéra L. si časom uvedomila svoj nesprávny postoj, ktorý bol prezentovaný pred súdom a svoj názor zmenila, čo zaslala e-mailom na adresu právneho zástupcu matky, a ktorý prikladá k odvolaniu ako dôkaz. Matka má dostatok možností, a to spoločenských aj finančných, aby spoločne s dospelou dcérou L. D. a s opatrovateľkou, ktorú po zverení maloletých detí do starostlivosti bude financovať, zabezpečila správnu výchovu maloletých detí.

4. Otec maloletých detí ako ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 65, 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj s jeho odôvodnením. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie, z ktorého ustálil skutkový stav, ktorý tvoril základ pre jeho rozhodnutie. Vykonalé dôkazy jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil, pričom na zistený skutkový stav správne aplikoval právne normy rodinného práva, a to čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. zákona o rodine, keď prihliadol predovšetkým na záujem maloletých detí, ktorý je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ich týkajú. Aplikoval zároveň § 26 citovaného zákona.

8. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že nenastala taká zmena pomerov na strane maloletých detí, ako ani rodičov maloletých detí, ktorá by odôvodňovala zmenu doterajšieho rozhodnutia, ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca a matke bola stanovená vyživovacia povinnosť k maloletým deťom. Námietka matky maloletých detí, a to konkrétne, že rozhodnutie okresného súdu vychádzalo z nesprávneho zistenia skutkového stavu, teda nie je dôvodná.

9. Ďalšia námietka matky, že okresný súd nechal do úvahy, že otec maloletých detí nikde nepracuje, nie je vlastníkom domu, bytu a nemá žiadny byt v prenájme, a že je bezdomovec, taktiež nie je dôvodná, pretože okresný súd sa riadne vysporiadal vo svojom rozhodnutí s uvedenými skutočnosťami v bode

17. Subjektívny názor matky, ktorá nesúhlasí s vyvodenými závermi okresným súdom po skutkovej stránke neznamena, že okresný súd vychádzal z nesprávneho zistenia skutkového stavu vecí, pretože z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo a je nepochybné, že okresný súd vo veci rozhodol správne, keď návrh matky zamietol, tak ako to vyplýva z bodu 17. odôvodnenia rozsudku okresného súdu, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

10. Poukazovanie matky na skutočnosť, že otec je bezdomovec a okresný súd mu ponechal starostlivosť o maloleté deti, nie je úplne namieste, pretože to bola práve matka, ktorá svojim konaním poškodila nielen otca maloletých detí, ale samotné deti, keď ich postavila do situácie, že sú bez bytu.

11. Akceptovateľné nie sú ani námietky matky, keď poukazuje, predovšetkým na to že má dostatok možností, a to spoločenských aj finančných, aby spoločne s dospelou dcérou L. a s opatrovatelkou zabezpečila starostlivosť o maloleté deti. V tejto súvislosti okresný súd správne poukázal na to a odvolací súd sa s jeho záverom v plnom rozsahu stotožňuje, že matka maloletých detí v súčasnosti nie je schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti osobne. Navyše, okresný súd správne prihliadol na tú skutočnosť, že starostlivosť matky prostredníctvom plnoletej dcéry nie je v záujme maloletých detí, pretože táto starostlivosť maloletým deťom nemôže zabezpečovať, nakoľko sa stará o svoje maloleté dieťa a plánuje sa odsťahovať z domácnosti, kde žije spolu s otcom a maloletými deťmi a vytvoriť si novú domácnosť so svojim priateľom. Taktiež starostlivosť prostredníctvom opatrovatelky nie je v záujme maloletých detí, nakoľko maloleté deti takúto starostlivosť odmietajú. Preto aj prípadná zmena názoru dcéry L. D. v odvolacom konaní nie je spôsobilá vyvolať zmenu rozhodnutia okresného súdu. Okresný súd správne prihliadol na vyjadrenia maloletých detí, ktoré v konaní vypočul a tieto prejavili záujem naďalej zotrvať v starostlivosti otca, ktorú starostlivosť im otec zabezpečuje viac ako 10 rokov a v jeho starostlivosti neboli doposiaľ zistené žiadne nedostatky.

12. Akceptovateľná nie je ani námietka matky, že otec hradil svoju dovolenku v Grécku z rodinných prídavkov, naopak uvedená skutočnosť svedčí o tom, že otec sa o deti stará riadne a zabezpečuje deťom aj zdravý telesný, duševný, mravný i sociálny rozvoj.

13. Pokiaľ sa teda matka maloletých detí domáhala zmeny rozhodnutia, musela by byť preukázaná výrazná zmena pomerov na strane rodičov a maloletých detí. Táto zmena by sa musela odzrkadliť v súlade s ust. § 26 Zákona o rodine. Takáto zásadná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o zverení maloletých detí však preukázaná nebola, tak ako to správne konštatoval okresný súd a odvolací súd v tejto časti odkazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom. Ani skutočnosť, že otec maloletých detí je nezamestnaný, nevytvára zmenu pomerov oproti skoršiemu rozhodnutiu, nakoľko už pri vydaní skoršieho rozhodnutia otec maloletých detí bol taktiež nezamestnaný, čo bolo v napadnutom rozhodnutí aj konštatované. Ani v tejto skutočnosti preto nemožno vidieť zásadnú zmenu pomerov oproti skoršiemu rozhodnutiu. Odvolací súd nemohol prihliadnuť ani na námietku matky, že otec detí sa priživuje na úkor svojich detí, a že vedie záhaľčivý spôsob života, pretože táto skutočnosť nebola v konaní žiadnym spôsobom preukázaná, naopak bola vykonaným dokazovaním vyvrátená.

14. Rozhodnutie okresného súdu odvolací súd považuje za vecne správne, úvahu súdu ohľadne nepreukázania zmeny pomerov, oproti skoršiemu rozhodnutiu za logickú a podporenú skutkovými okolnosťami, odvolacie námietky matky považoval odvolací súd za neopodstatnené, preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval s poukazom na ust. § 57 CMP, podľa ktorého k povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu rozhoduje súd len na návrh. Žiaden z účastníkov návrh na náhradu trov odvolacieho konania nepodal.

16. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa

(§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).